

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **B., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpeného spoločnosťou A. s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., v mene ktorej koná Mgr. J. B., konateľ A., proti povinnému **L. P.**, bývajúcemu v R., **o vymoženie 857,79 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4 Er 347/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2011, sp. zn. 11 CoE 67/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnený 14. mája 2010 podal súdnemu exekútorovi JUDr. V. S. návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 857,79 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v B., T. č. X, z 30. novembra 2009, sp. zn. B1208568, ktorým bola žalovanému L. P. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi B., s.r.o. istinu 857,79 Eur s príslušenstvom a trovy konania 239,51 Eur. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Topoľčany o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Topoľčany (exekučný súd) uznesením z 5. apríla 2011, č.k. 4 Er 347/2010-22, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Vychádzal zo zistenia, že zmluva o úvere č. 9141720306 uzatvorená medzi právny predchodcom oprávneného a povinným 30. mája 2006 spolu s jej neoddeliteľnými súčasťami [Obchodné podmienky pre úver, verzia 1/2006 (ďalej len „obchodné podmienky“)]

je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), ktorá obsahuje neprijateľnú podmienku, keď v bode 9.2 obchodných podmienok sa nachádza rozhodcovská doložka, podľa ktorej akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere a obchodných podmienok (ZoÚ a OP), budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody klient prijíma návrh banky na riešenie vzájomných sporov vzniknutých na základe alebo súvisiacich s ZoÚ a OP, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik ZoÚ a OP, v rozhodcovskom konaní pred stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. (RAM) podľa jeho vnútorných predpisov s tým, že strany sporového konania sa rozhodnutiu RAM podriadia a že toto rozhodnutie bude pre nich konečné a záväzné, pričom miestom rozhodcovského konania je B. Na rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku preto podľa súdu bolo potrebné aplikovať § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je táto neprijateľná podmienka zároveň neplatná a na jej základe rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať spor medzi účastníkmi a vydať exekučný titul, ktorý je v rozpore so zákonom, pretože zaväzuje povinného na plnenia, ktoré sú právom nedovolené a v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodcovský rozsudok, ktorý je v tomto konaní exekučným titulom, nemôže byť podkladom pre vykonanie exekúcie, preto bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“) už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia a túto žiadosť bolo potrebné z uvedených dôvodov zamietnuť.

Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) na odvolanie oprávneného uznesením z 30. júna 2011, sp. zn. 11 CoE 67/2011, uznesenie exekučného súdu potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) s tým, že sa obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby tieto dôvody opakoval a dodal, že exekučný súd je oprávnený ex offo v priebehu celého exekučného konania skúmať, či sú splnené podmienky na vedenie exekučného konania, pričom jednou z nich je aj relevantný exekučný titul. Predložený exekučný titul však nie je materiálne vykonateľný, nakoľko rozhodcovská doložka v ňom uvedená je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká bola už od začiatku neplatná, pričom absencia tejto vlastnosti spôsobuje v predmetnej veci neodstrániteľnú prekážku brániacu výkonu exekúcie. Exekučný súd preto postupoval správne, keď žiadosť súdneho

exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, pretože týmto postupom v súlade so zákonom odmietol poskytnúť exekučnú právnu ochranu nároku priznanému nevykonateľným rozhodcovským rozsudkom.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie exekučného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z § 237 písm. d/, e/, f/ O.s.p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie; nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný; účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Prekážku „res iudicata“ dovolateľ vysvetľuje tým, že vec už bola právoplatne rozhodnutá rozsudkom vydaným rozhodcovským súdom. Exekučný súd v exekučnom konaní nebol oprávnený preskúmať správnosť rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu z pohľadu obsahu zmluvy o úvere (vrátane dojednaných všeobecných obchodných podmienok) a rozhodovať o neprijateľnosti zmluvných dojednaní – najmä o neprijateľnosti (resp. neplatnosti) rozhodcovskej doložky. Rozhodnutie o nekalosti rozhodcovskej doložky súd rieši v rámci žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo povinný nevyužil. Na jeho preskúmanie súdom nebol podaný osobitný návrh na začatie konania o jeho zrušení, ktorý je podľa zákona potrebný. Za postup súdov, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, považoval to, že mu bolo upreté právo na výkon rozhodnutia vyplývajúce z rozhodcovského rozsudku na základe vydania právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože nevyhnutým dôsledkom je zastavenie exekúcie. Nesprávne právne posúdenie veci konajúcimi súdmi videl predovšetkým v posúdení otázky o existencii neprijateľnej podmienky dojednanej v úverovej zmluve vo svetle právnej úpravy vyplývajúcej z ustanovenia § 93b ods. 1, ods. 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 30. novembra 2009, v závere o absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky, vo výklade ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci,

význam rozhodcovského konania, a ozrejmoval význam ochrany práv spotrebiteľa vo svetle implementovanej Smernice rady 93/13/EHS.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto oprávneného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním oprávněného je napadnuté potvrdzující uznesení odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na uvedené by dovolanie oprávněného mohlo byť procesne prípustné (i dôvodné), len ak by konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (napr. R 117/1999, R 34/1995). Treba ale uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ale ani samotné nesprávne právne posúdenie veci opierajúce sa o dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. pritom nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne aj došlo.

K systému dovolacích dôvodov treba dodať, že existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá

nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. V prípade tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) možno rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť dovolaciemu prieskumu, len ak nejde o prípady, kedy zákon prípustnosť dovolania výslovne vylučuje (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 3 O.s.p.) a súčasne ak je dovolanie procesne prípustné (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.).

V prejednávanom prípade procesná prípustnosť dovolania nie je založená v zmysle § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., preto dovolaciemu súdu nie je daná právna možnosť podrobiť napadnuté rozhodnutie dovolaciemu prieskumu z hľadiska dôvodov uvedených v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., tak ako to navrhuje dovolateľ.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávneného preto ani z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo bol v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O.s.p.), či sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), či sa účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľ argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. v podstate zakladá na tvrdení, že rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku veci rozsúdenej (res iudicata) a preto exekučnému súdu v exekučnom konaní nie je dovolené poprieť jeho právoplatnosť a vykonateľnosť – a tak vstupovať do ukončeného konania – hodnotiť skutkovú a právnu stránku prípadu.

Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) v takom prípade nejde o námietku veci rozsúdenej (res iudicata, resp. litispendenciu), ale o námietku inú, ktorú dovolateľ uvádza vo väzbe na prekročenie miery prieskumného oprávnenia exekučného súdu

pri posudzovaní materiálnych a formálnych predpokladov výkonu exekúcie v rozhodnutí o (ne)vydaní poverenia na vykonanie exekúcie; v takom prípade môže ísť o inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Na túto by mohol dovolací súd vziať zreteľ len prípade prípustného dovolania, čo však nie je tento prípad.

Ustanovenie § 237 písm. d/ O.s.p. dopadá na prípady, v ktorých súd rozhodol napriek tomu, že mu v tom bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) alebo prv začatého konania (§ 83 O.s.p.). Ak súd zistí, že v tej istej veci (jej časti) bolo právoplatne rozhodnuté alebo začalo prv konanie, konanie bez ďalšieho zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p.). Právoplatné rozhodnutie tvorí prekážku už raz rozsúdenej veci vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo išlo v prechádzajúcom rozhodnutí; musí ísť o totožnosť osôb a aj o totožnosť predmetu konania, opierajúceho sa o rovnaké skutkové okolnosti.

Základom pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata), alebo, či ide o prekážku začatého konania (litispendencia), je kolízia - stret súdnych konaní alebo ich vecných výsledkov. Exekučné konanie z hľadiska jeho charakteru a zmyslu, sa začleňuje medzi vykonávacie konania, v ktorom sa upokojujú oprávnenia priznané individuálnymi aktmi aplikácie práva, a teda sa autoritatívne nerozhoduje o hmotných právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov. Z uvedeného exekučné konanie nie je objektívne spôsobilé založiť vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. vo vzťahu k inému ako exekučnému konaniu, teda ani k rozhodcovskému konaniu, v ktorom sa právo ešte len nachádza (hľadá), t.j. ktorého účastníci za participácie zvolených rozhodcov dobrovoľne na seba preberajú hmotné práva a povinnosti. Verifikáciou toho záveru je fakt, že Exekučný poriadok v ustanovení § 36 ods. 3 pripúšťa existenciu tzv. prekážky litispendencie, avšak len pokiaľ ide o neskôr začaté iné exekučné konanie. Obsah spisu, rovnako ani obsah dovolania nedáva podklad k záverom, aby začatiu exekučného konania v tejto veci (vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4 Er 347/2010) predchádzalo iné exekučné (vykonávacie) konanie začaté v tej istej veci – t.j. medzi oprávneným B., s.r.o., a povinným L. P., o vymoženie 857,79 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok z 30. novembra 2009, sp. zn. B1208568, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ,

a.s. Vzhľadom na uvedené nie je možné prisvedčiť dovolateľovi, že konanie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p.

V zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný. Občiansko-súdne konanie (základné ale i vykonávacie) začína na návrh (§ 79 a § 80 O.s.p.), mimo prípadov konaní, ktoré súd začína aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.). Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. preto dopadá len na prípady, kedy súd začal, prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania. Nedostatok návrhu na začatie konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Exekučné konanie je ovládané dispozičnou zásadou, jej vyjadrením je i to, že exekučné konanie sa začína na návrh (§ 36 ods. 1 Exekučného poriadku). Ak exekučné konanie napriek tomu prebieha, je treba konanie v ktoromkoľvek jeho štádiu zastaviť (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku); v inom prípade trpí vadou, na ktorú dopadá § 237 písm. e/ O.s.p. O taký prípad ale v prejednávanej veci nejde. Predmetné exekučné konanie začalo 11. apríla 2011, kedy bol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie doručený súdnemu exekútorovi JUDr. V. S.. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že predmetné exekučné konanie netrpí vadou konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.

Dovolateľ existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. vidí v tom, že súdy nesprávne rozhodli o zamietnutí jeho návrhu na vykonanie exekúcie, keď nad rámec svojho zákonného zmocnenia v exekučnom konaní skúmali dohodu o rozhodcovskej doložke, čím porušili ustanovenia Exekučného poriadku (najmä § 44 ods. 2), nesprávne aplikovali zákon č. 244/2002 Z.z. (§ 45) a Občiansky zákonník (§ 52 a § 53) a tak nezachovali zákonom stanovenú procedúru prejednávania veci v zmysle článku 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo založilo odňatie možnosti oprávneného konať pred súdom – reálne sa domôcť výkonu rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávneného spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pri posudzovaní materiálnych a formálnych predpokladov pre vykonanie exekúcie v štádiu

rozhodovania o (ne)vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a v nadväznosti na to dospeli podľa dovolateľa k nesprávnemu právnemu názoru, že dohoda o rozhodcovskej doložke, zakladajúca právomoc vo veci konať rozhodcovskému súdu obsahuje pre povinného (tiež spotrebiteľa) neprijateľnú podmienku, v dôsledku toho považovali v tejto časti za neplatnú dohodu o rozhodcovskej doložke, nadväzne rozhodcovské konanie a v ňom vydaný rozsudok nepovažovali za exekučný titul.

Uvedená časť výhrad dovolateľa voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého bola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno iba odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). I keby dovolacie námietky napádajúce správnosť právneho záveru súdov boli prípadne aj opodstatnené (napr. v tom, či dohoda o rozhodcovskej doložke obsahuje neprijateľnú podmienku v zmysle Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a či je v súlade s § 93b ods. 1, 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách; či predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou a ďalšie (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľom vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Z dovolania tiež vyplýva, že nesprávnym rozhodnutím (postupom) o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému v konečnom dôsledku odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo zakladá porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces za predpokladu, že pre takýto postup súdu (alebo jeho rozhodnutie) neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Otázkami procesného postupu exekučného súdu podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pri posudzovaní materiálnych a formálnych predpokladov pre vykonanie exekúcie v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, rovnako tak oprávnenie exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok v zmysle § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. vyriešila súdna prax vo svojej judikatúre (R 46/2011 a R 47/2011) takto:

„Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, v exekučnom konaní je však zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z.“.

Z uvedeného plynie záver, že exekučnému súdu nie je možné upierať oprávnenie preskúmať rozhodcovský rozsudok z vyššie uvedených hľadísk, a to aj pokiaľ ide o platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) podľa hmotného práva, nevynímajúc od toho neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách, pre ktoré sa tieto zmluvy považujú za neplatné (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Z uvedeného hľadiska dovolací súd nezistil, že by procesným postupom súdu boli prekročené zákonné medze vychádzajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo z ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. Posúdenie toho, či súdy použitý predpis aplikovali správne alebo či z neho

vyvodili správne právne závery, by prichádzalo z pohľadu dovolacieho súdu do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci oprávnenému odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ sa dovolateľ nestotožnil s dôvodmi, pre ktoré súdy zamietli žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v tejto súvislosti prípadne vidí porušenie jeho práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces, dovolací súd k uvedenému poznamenáva, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

Odôvodnenie rozhodnutia súdu (exekučného i odvolacieho) stručne a jasne objasňujú skutkový a právny základ prejednávanej veci – zrozumiteľným a vysvetliteľným spôsobom predostierajú úvahy a závery, pre ktoré bola žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Z aspektu arbitrárnosti, resp. dostatočnej zdôvodniteľnosti rozhodnutia, nie je dôvod pochybovať o naplnení základného práva účastníka na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jeho dovolania nemožno vyvodit' z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to dovolanie oprávneného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, keďže povinnému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková